

APLIKACJE PRAWNICZE

TABELE PORÓWNAWCZE

Alicja Świczewska

Procedury

(cywilna, karna, administracyjna
i sądownoadministracyjna)

Wydawnictwo C.H. Beck

TABELE PORÓWNAWCZE

Procedury
(cywilna, karna, administracyjna
i sądownoadministracyjna)

Kasi Skowrońskiej
- z wdzięcznością

Alicja Świczewska

Procedury

(cywilna, karna, administracyjna
i sądownoadministracyjna)

Wydawnictwo C.H. BECK
Warszawa 2010

Redakcja: Joanna Ablewicz

Projekt okładki: Robert Rogiński

© Wydawnictwo C.H. Beck 2010

Wydawnictwo C.H. Beck Sp. z o.o.
ul. Bonifraterska 17, 00-203 Warszawa

Skład i łamanie: Krzysztof Biesaga
Druk i oprawa: Elpil, Siedlce

ISBN 978-83-255-1275-0

Spis treści

Wstęp	IX
Wykaz skrótów	XI
I. Procedury: cywilna, karna, administracyjna i sądownoadministracyjna	1
1. Podstawa prawna, zakres stosowania i cele postępowania	1
2. Wybrane zasady postępowania	5
3. Ugoda/mediacja, ugoda sądowa	9
4. Pouczenie stron/uczestników	20
5. Związywanie rozstrzygnięciami innych organów/zwrócenie się o zajęcie stanowiska	21
6. Wszczęcie postępowania	22
7. Działanie organu, organy wyższego stopnia i organy naczelne	24
8. Zawieszenie postępowania	26
9. Umorzenie postępowania	34
10. Przepadek	37
11. Warunkowe umorzenie postępowania	38
12. <i>Perpetuatio fori</i> ; właściwość rzeczowa, miejscowa, przemienna, wyłączna; badanie właściwości; spory o właściwość	40
13. Przekazanie sprawy/pisma/podania	53
14. Wybór sądu, skład	56
15. Wyłączenie sędziego/pracownika organu	61
16. Strony postępowania	69
16.1. Obowiązki stron i uczestników	70
16.2. Zdolność sądowa i procesowa/zdolność prawna i zdolność do czynności prawnych	70
16.3. Współuczestnictwo w sporze	74
16.4. Interwencja główna i uboczna	76
16.5. Przypozwanie	80
16.6. Dopozwanie/wezwanie do udziału w sprawie	81
17. Prokurator/oskarżyciel publiczny	85
18. Oskarżyciel prywatny	96
19. Powód cywilny	98
20. Organizacje społeczne/przedstawiciel społeczny	104
21. Inne podmioty postępowania	106
22. Obrona obligatoryjna/przymus adwokacko-radcowski	107
23. obrońca/pełnomocnik	110
23a. Prawo pomocy	117
24. Czynności procesowe	131
24.1. Pisma procesowe/podania/skargi	134

24.2.	Wnoszenie pism: legitymacja, termin i tryb.	146
24.3.	Wstrzymanie wykonania zaskarżonego aktu lub czynności na skutek wniesienia skargi	147
25.	Zmiana powództwa/rozszerzenie aktu oskarżenia	151
26.	Odrzucenie pozwu/skargi, cofnięcie	152
27.	Powództwo wzajemne/wzajemny akt oskarżenia	155
28.	Terminy	156
29.	Doręczenia	164
30.	Protokoły i notatki.	176
31.	Dostęp do akt.	185
32.	Wezwania	188
33.	Dowody.	191
33.1.	Zakazy dowodowe.	199
33.2.	Okazanie	203
33.3.	Wyjaśnienia oskarżonego	204
33.4.	Świadkowie.	205
33.4.1.	Przesłuchanie dziecka/małoletniego pokrzywdzonego.	206
33.4.2.	Odmowa zeznań/odpowiedzi na pytanie	208
33.4.3.	Przyrzeczenie	210
33.4.4.	Kary porządkowe.	212
33.4.5.	Przebieg przesłuchania	213
33.4.6.	Konfrontacja	218
33.4.7.	Świadek <i>incognito</i>	219
33.4.8.	Niestawiennictwo/opuszczenie sali	224
33.4.9.	Zwrot wydatków	226
33.5.	Pokrzywdzony	227
33.6.	Czynności zmierzające do ustalenia kręgu podejrzanych.	228
33.7.	Biegli/tłumacze, specjaliści	229
33.8.	Przesłuchanie stron	240
33.9.	Dokumenty	242
33.10.	Zatrzymanie i przeszukanie.	250
33.11.	Oględziny	268
33.12.	Eksperyment procesowy.	271
33.13.	Wywiad środowiskowy	271
33.14.	Badanie osoby oskarżonego	275
33.15.	Kontrola i utrwalanie rozmów.	275
33.16.	Inne środki dowodowe	281
33.17.	Zabezpieczenie dowodów	283
34.	Grzywna, przymusowe doprowadzenie lub areszt	285
35.	Wstępna kontrola pozwu/aktu oskarżenia/wniosku	286
36.	Odpowiedź na pozew/akt oskarżenia	288
37.	Skierowanie sprawy na posiedzenie	289
38.	Skazanie bez rozprawy/zwrot sprawy	292
39.	Posiedzenia/rozprawy	295
39.1.	Jawność rozpoznania sprawy.	304
39.2.	Przebieg.	308
39.3.	Policja secesyjna	310
39.4.	Obecność	311
39.5.	Połączenie spraw przez sąd do łącznego rozpatrzenia; oddzielna rozprawa co do poszczególnych roszczeń, zarzutów lub osób	317

39.6. Zarzuty formalne pozwanego	318
40. Dobrowolne poddanie się karze	319
41. Odczytanie protokołów wyjaśnień	321
42. Obecność oskarżonego przy przeprowadzaniu dowodów	322
43. Zwrot w celu usunięcia braków postępowania przygotowawczego	327
44. Zmiana kwalifikacji czynu	328
45. Przerwa/odroczenie	329
46. Zamknięcie przewodu/udzielenie głosu stronom/ponowne otwarcie rozprawy/wznowienie przewodu sądowego	333
47. Wyrokowanie	334
48. Sporządzenie uzasadnienia	345
49. Podpisanie orzeczenia i uzasadnienia	349
50. Związanie wyrokiem/decyzją	354
50. Sprostowanie, uzupełnienie, wykładnia	355
51. Orzeczenie co do roszczeń majątkowych w postępowaniu karnym	357
52. Rygor natychmiastowej wykonalności	358
53. Prawomocność/ostateczność	360
54. Nakaz zapłaty, postanowienia	362
55. Postępowania odrębne – katalog	366
56. Postępowanie upominawcze, elektroniczne postępowanie upominawcze	367
57. Postępowanie uproszczone, europejskie postępowanie w sprawach drobnych	373
56. Postępowanie nakazowe, europejskie postępowanie nakazowe	378
57. Postępowanie w sprawach z oskarżenia prywatnego	386
58. Postępowanie przyspieszone	392
59. Postępowanie odwoławcze	403
59.1. Środki odwoławcze/nadzwyczajne środki zaskarżenia	404
59.2. Postępowanie odwoławcze – przesłanki	404
59.3. Środek odwoławczy/odpowiedź	406
59.4. Odrzucenie/odmowa przyjęcia środka/cofnięcie środka	407
59.5. Granice rozpoznania	409
59.6. Nieważność postępowania/przyczyny odwoławcze	411
59.7. Orzeczenia sądu II instancji	414
59.8. Ponowne rozpoznanie sprawy	416
59.9. Apelacja/odwołanie	418
59.9.1. Warunki formalne	419
59.9.2. Doręczenie	421
59.10. Rozprawa oraz postępowanie dowodowe; autoremedura w postępowaniu administracyjnym	422
59.11. Reguły <i>ne peius</i>	425
59.12. Uzasadnienie wyroku	426
59.13. Pozostałe sprawy	427
60. Zażalenie	434
62. Sprzeciw	446
63. Zarzuty	453
64. Skarga na orzeczenie referendarza	456
65. Skarga kasacyjna/kasacja	460
66. Wznowienie postępowania	482
67. Uchylenie lub zmiana decyzji ostatecznej	497
68. Stwierdzenie nieważności/unieważnienie/niezgodność z prawem	500
69. Podjęcie postępowania warunkowo umorzonego	509

70. Odszkodowanie	511
71. Ułaskawienie	516
72. Wyrok łączny	520
73. Postępowanie zabezpieczające i egzekucyjne	524
74. Międzynarodowe postępowanie cywilne i arbitraż	530
II. Zaświadczenia, skargi i wnioski	534
1. Tryb i przedmiot postępowania	534
2. Właściwość	535
3. Postępowanie	537
4. Termin	541
5. Zawiadomienie o załatwieniu sprawy	542
6. Ponowne wniesienie skargi/wniosku	542
7. Skargi i wnioski redakcji prasowej	544
8. Zasady przyjmowania skarg/wniosków	544
9. Nadzór	545

Wstęp

Gdy przygotowywałam się do egzaminów podczas studiów, siłą rzeczy uczyłam się każdej procedury z osobna. Jednak nauka do konkursów na aplikację adwokacką oraz sądową szybko okazała się innym wyzwaniem. Ogromny materiał, który należało opanować, postanowiłam pogrupować i podzielić na zagadnienia. Pomysł rozwinęłam podczas aplikacji, ucząc się do corocznych kolokwium.

Zbiór, który macie Państwo przed sobą, zawiera tabele przedstawiające porównawczo najważniejsze zagadnienia czterech procedur: Kodeksu postępowania cywilnego, Kodeksu postępowania karnego, Kodeksu postępowania administracyjnego oraz Prawa o postępowaniu przed sądami administracyjnymi. Dodatkowy podział na szczegółowe hasła ułatwia szybkie znalezienie konkretnych regulacji. Po każdym zdaniu umieszczonym w tabeli podana jest podstawa prawna, a stosowane skróty oraz oznaczenia matematyczne mają pomóc w sprawnym zapamiętaniu treści przepisów.

Mam nadzieję, że seria „Tabele Aplikanta” okaże się szczególnie przydatna dla młodych prawników: studentów i absolwentów, którzy planują zdawać na aplikację, aplikantów oraz praktyków.

Chciałabym podziękować Pracownikom Wydawnictwa C.H. Beck, jak również adwokatom: *Jakubowi Jacynie* i *Andrzejowi Michałowskiemu* za życzliwość oraz cenne uwagi.

Warszawa, lipiec 2010 r.

Alicja Świczewska

Wykaz skrótów

1. Akty prawa krajowego

KC	ustawa z 23.4.1964 r. – Kodeks cywilny (Dz.U. Nr 16, poz. 93 ze zm.)
KK	ustawa z 6.6.1997 r. – Kodeks karny (Dz.U. Nr 88, poz. 553 ze zm.)
KKW	ustawa z 6.6.1997 r. – Kodeks karny wykonawczy (Dz.U. Nr 90, poz. 557 ze zm.)
Konstytucja RP ...	Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z 2.4.1997 r. (Dz.U. Nr 78, poz. 483 ze zm.)
KPA	ustawa z 14.6.1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (t.j. Dz.U. z 2000 r. Nr 98, poz. 1071 ze zm.)
KPC	ustawa z 17.11.1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (Dz.U. Nr 43, poz. 296 ze zm.)
KPK	ustawa z 6.6.1997 r. – Kodeks postępowania karnego (Dz.U. Nr 89, poz. 555 ze zm.)
PPSA	ustawa z 30.8.2002 r. – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz.U. Nr 153, poz. 1270 ze zm.)
Sądu Najwyższego	ustawa z 23.11.2002 r. o Sądzie Najwyższym (Dz.U. Nr 240, poz. 2052 ze zm.)

2. Organy, instytucje

MON	Minister Obrony Narodowej
MS	Minister Sprawiedliwości
RM	Rada Ministrów
RPO	Rzecznik Praw Obywatelskich
SA	sąd apelacyjny
SKO	samorządowe kolegium odwoławcze
SN	Sąd Najwyższy
SO	sąd okręgowy
SP	Skarb Państwa
SR	sąd rejonowy
TK	Trybunał Konstytucyjny
WSA	wojewódzki sąd administracyjny

3. Inne skróty

art.	artykuł
BIP	Biuletyn Informacji Publicznej
ds.	do spraw
Dz.U.	Dziennik ustaw
JST	jednostka samorządu terytorialnego
LG	<i>lex generalis</i>
LS	<i>lex specialis</i>
m.in.	między innymi
n.	następny/a/e
np.	na przykład

Wykaz skrótów

Nr.	numer
r.	rok
orz.	orzeczenie
ost.	ostatni/a/e
pkt.	punkt
post.	postanowienie
poz.	pozycja
RP.	Rzeczpospolita Polska
s.	strona
SN (7)	uchwała składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego
t.j.	tekst jednolity
tzw.	tak zwany
uchw.	uchwała
ust.	ustęp
wg	według
wyr.	wyrok
w zw.	w związku
zd.	zdanie
ze zm.	ze zmianami
zob.	zobacz
zł	złoty

I. Procedury: cywilna, karna, administracyjna i sądownoadministracyjna

I. Podstawa prawna, zakres stosowania i cele postępowania

Zagadnienie	Kodeks postępowania cywilnego	Kodeks postępowania karnego	Kodeks postępowania administracyjnego	Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi
Podstawa prawna	Ustawa z 17.11.1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (Dz.U. Nr 43, poz. 296 ze zm.)	Ustawa z 6.6.1997 r. – Kodeks postępowania karnego (Dz.U. Nr 89, poz. 555 ze zm.)	Ustawa z 14.6.1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (tj. Dz.U. z 2000 r. Nr 98, poz. 1071 ze zm.)	Ustawa z 30.8.2002 r. – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz.U. Nr 153, poz. 1270 ze zm.)
Zakres zastosowania	<p>Normuje postępowanie sądowe w:</p> <ul style="list-style-type: none"> – sprawach ze stosunków z zakresu prawa: <ul style="list-style-type: none"> • cywilnego, • rodzinnego i opiekuńczego, • prawa pracy, – sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych, – innych sprawach, do których przepisy KPC stosuje się z mocy ustaw szczególnych, (sprawy cywilne). (art. 1 KPC) <p>Do rozpoznawania spraw cywilnych powołane są:</p> <ul style="list-style-type: none"> – sądy powszechne, o ile sprawy te nie należą do właściwości sądów szczególnych; – Sąd Najwyższy. (art. 2 § 1 KPC) <p>Nie są rozpoznawane w postępowaniu sądowym sprawy cywilne, jeżeli przepisy szczególne przekazują je do właściwości</p>	<p>Postępowanie karne w sprawach należących do właściwości sądów toczy się według przepisów Kodeksu postępowania karnego. (art. 1 KPK)</p>	<p>Normuje postępowanie: – przed organami administracji publicznej w należących do właściwości tych organów sprawach indywidualnych rozstrzyganych w drodze decyzji administracyjnych, – przed innymi organami administracji publicznej oraz przed innymi podmiotami, gdy są one powołane z mocy prawa lub na podstawie porozumień do załatwiania spraw indywidualnych decyzji administracyjnych, w sprawach rozstrzygnięcia sporów o własność: • między organami JST i organami administracji rządowej oraz • między organami i podmiotami, które są powołane do załatwiania spraw indywidualnych, w sprawach wydawania zaświadczeń,</p>	<p>Normuje postępowanie sądowe w sprawach sądownoadministracyjnych z zakresu: – kontroli działalności administracji publicznej, – innych, do których jego przepisy stosuje się z mocy ustaw szczególnych. (art. 1 PPSA)</p> <p>Sądy administracyjne: – sprawują kontrolę działalności administracji publicznej; – orzekają w sprawach skarg na: • decyzje administracyjne (*), • postanowienia wydane w postępowaniu administracyjnym (*), a) na które służy zażalenie albo b) na kończące postępowanie/rozstrzygające sprawę co do istoty, • postanowienie wydane w postępowaniu egzekucyjnym i zabezpieczającym, na które służy zażalenie (*),</p>

Zagadnienie	Kodeks postępowania cywilnego	Kodeks postępowania karnego	Kodeks postępowania administracyjnego	Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi
	<p>wości innych organów. (art. 2 § 3 KPC)</p>		<p>– w sprawach skarg i wniosków. (art. 1 i 2 KPA)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • inne niż wyżej wymienione akty lub czynności z zakresu administracji publicznej dotyczące uprawnień lub obowiązków wynikających z przepisów prawa (*), • pisemne interpretacje przepisów prawa podatkowego wydawane w indywidualnych sprawach (*), • akty prawa miejscowego: <ul style="list-style-type: none"> a) organów JST, b) terenowych organów administracji rządowej, • inne akty organów JST i ich związków, podejmowane w sprawach z zakresu administracji publicznej, • akty nadzoru nad działalnością organów JST; • bezczynność organów (w przypadkach oznaczonych *), <p>– orzekają także w sprawach, w których przepisy ustaw szczególnych przewidują sądową kontrolę i stosują środki określone w tych przepisach,</p> <p>– rozstrzygają spory:</p> <ul style="list-style-type: none"> • o właściwość między: <ul style="list-style-type: none"> a) organami JST, b) SKO, o ile odrębna ustawa nie stanowi inaczej, • kompetencyjne między organami JST a organami administracji rządowej. (art. 3 i 4 PPSA)

Zagadnienie	Kodeks postępowania cywilnego	Kodeks postępowania karnego	Kodeks postępowania administracyjnego	Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi
Wyłączenie stosowania			<p>KPA nie stosuje się do:</p> <ul style="list-style-type: none"> - postępowania w sprawach karnych skarbowych, - spraw uregulowanych w Ordynacji podatkowej, - należących do właściwości polskich przedstawicielstw dyplomatycznych i urzędów konsularnych (RM może rozporządzić roszczenia stosowanie KPA), - nadrzędności i podległości organizacyjnej w stosunkach między organami państwowymi i innymi państwowymi jednostkami organizacyjnymi, - podległości służbowej pracowników organów i jednostek organizacyjnych, o ile przepisy szczególne nie stanowią inaczej. (art. 3 § 1-3 KPA) <p>Przepisy KPA o skargach i wnioskach stosuje się do:</p> <ul style="list-style-type: none"> - postępowania w sprawach karnych skarbowych, - spraw uregulowanych w Ordynacji podatkowej, - należących do właściwości polskich przedstawicielstw dyplomatycznych i urzędów konsularnych, - podległości służbowej pracowników organów i jednostek organizacyjnych. (art. 3 § 4 KPA) 	<p>Sądy administracyjne nie są właściwe w sprawach:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wynikających z nadrzędności i podległości organizacyjnej w stosunkach między organami administracji publicznej, - wynikających z podległości służbowej między przełożonymi i podwładnymi, - odmowy mianowania na stanowiska lub powołania do pełnienia funkcji w organów administracji publicznej, chyba że obowiązek mianowania lub powołania wynika z przepisów prawa, - wiz wydawanych przez konsulów; z wyjątkiem wiz wydanych cudzoziemcowi będącemu członkiem rodziny obywatela państwa członkowskiego UE /EFTA – strony umowy o EOG lub Konferencji Szwajcarskiej, - zezwoleń na przekraczanie granicy w ramach małego ruchu granicznego wydawanych przez konsulów. (art. 5 PPSA)

Zagadnienie	Kodeks postępowania cywilnego	Kodeks postępowania karnego	Kodeks postępowania administracyjnego	Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi
Cele postępowania		<p>Przepisy KPK mają na celu takie ukształtowanie postępowania karnego, aby:</p> <ul style="list-style-type: none"> - sprawca przestępstwa został wykryty i pociągnięty do odpowiedzialności kamej, a osoba niewinna nie poniosła tej odpowiedzialności, - poprzez trafne zastosowanie środków przewidzianych w prawie karnym oraz ujawnienie okoliczności sprzyjających popelnieniu przestępstwa osiągnięte zostały zadania postępowania karnego w: • zwalczaniu przestępstw, • zapobieganiu im oraz • umacnianiu poszanowania prawa i zasad współzycia społecznego; <p>- uwzględnione zostały prawnie chronione interesy pokrzywdzonego,</p> <p>- rozstrzygnięcie sprawy nastąpiło w rozsądnym terminie. (art. 2 § 1 KPK)</p>		

2. Wybrane zasady postępowania

Zagadnienie	Kodeks postępowania cywilnego	Kodeks postępowania karnego	Kodeks postępowania administracyjnego	Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi
Wybrane zasady postępowania	<p>Sąd powinien:</p> <ul style="list-style-type: none"> – przeciwdziałać przewlekaniu postępowania i dążyć do tego, aby rozstrzygnięcie nastąpiło: • na pierwszym posiedzeniu, • jeżeli jest to możliwe bez szkody dla wyjaśnienia sprawy. <p>(art. 6 KPC)</p> <p>Rozpoznawanie spraw:</p> <ul style="list-style-type: none"> – odbywa się jawnie, – chyba że przepis szczególny stanowi inaczej. <p>(art. 9 zd. 1 KPC)</p> <p>Strony i uczestnicy postępowania mają prawo:</p> <ul style="list-style-type: none"> – przeglądać akta sprawy i otrzymywać z nich: • odpisy, • kopie lub • wyciągi. <p>(art. 9 zd. 2 KPC)</p> <p>Sąd rozpoznaje sprawy w procesie:</p> <ul style="list-style-type: none"> – chyba że ustawa stanowi inaczej, – w wypadkach przewidzianych w ustawie sąd rozpoznaje sprawy według przepisów o postępowaniach odrębnych. <p>(art. 13 § 1 KPC)</p>	<p>Podstawę wszelkich rozstrzygnięć powinny stanowić prawdziwe ustalenia faktyczne (art. 2 § 2 KPK).</p> <p>W granicach określonych w ustawie postępowanie karne odbywa się z udziałem czynnika społecznego (art. 3 KPK).</p> <p>Organy prowadzące postępowanie karne są obowiązane badać oraz uwzględnić okoliczności przemawiające zarówno na korzyść, jak i na niekorzyść oskarżonego (art. 4 KPK).</p> <p>Oskarżonego uważa się za niewinnego, dopóki wina jego nie zostanie udowodniona i stwierdzona prawomocnym wyrokiem (art. 5 § 1 KPK).</p> <p>Niedające się usunąć wątpliwości rozstrzyga się na korzyść oskarżonego (art. 5 § 2 KPK).</p> <p>Oskarżonemu przysługuje prawo do obrony, w tym prawo do korzystania z pomocy obrońcy, o czym należy go pouczyć (art. 6 KPK).</p>	<p>Zasada praworządności: organy administracji publicznej działają na podstawie przepisów prawa (art. 6 KPA).</p> <p>Zasada prawdy obiektywnej: w toku postępowania organy administracji publicznej:</p> <ul style="list-style-type: none"> – stoją na straży praworządności, – podejmują wszelkie kroki niezbędne do: • dokładnego wyjaśnienia stanu faktycznego oraz załatwienia sprawy, – mając na względzie: • interes społeczny i • słuszny interes obywateli. <p>(art. 7 KPA)</p> <p>Zasada pogłębienia zaufania:</p> <ul style="list-style-type: none"> – organy administracji publicznej obowiązane są prowadzić postępowanie w taki sposób, aby pogłębiać: – zaufanie obywateli do organów Państwa oraz – świadomość i kulturę prawną obywateli. <p>(art. 8 KPA)</p> <p>Zasada wysłuchania stron: organy administracji publicznej:</p> <ul style="list-style-type: none"> – obowiązane są: • zapewnić stronom czynny udział w każdym stadium postępowania, a 	<p>Rozpoznanie spraw odbywa się jawnie, chyba że przepis szczególny stanowi inaczej (art. 10 PPSA).</p> <p>Stronom postępowania:</p> <ul style="list-style-type: none"> – udostępnia się akta sprawy; – strony te mają prawo: • przeglądać akta sprawy, • otrzymywać z nich: a) odpisy, b) kopie, c) wyciągi. <p>(art. 12a § 2 PPSA)</p>

Zagadnienie	Kodeks postępowania cywilnego	Kodeks postępowania karnego	Kodeks postępowania administracyjnego	Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi
	<p>Przepisy o procesie stosuje się odpowiednio:</p> <ul style="list-style-type: none"> - do innych rodzajów postępowań unormowanych w KPC, - chyba że przepisy szczególne stanowią inaczej. <p>(art. 13 § 2 KPC)</p>	<p>Organy postępowania kształtują swe przekonanie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - na podstawie wszystkich przeprowadzonych dowodów; - ocenianych swobodnie z uwzględnieniem: <ul style="list-style-type: none"> • zasad prawidłowego rozumowania oraz • wskazań wiedzy i doświadczenia życiowego. <p>(art. 7 KPK)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • przed wydaniem decyzji umożliwić im wypowiedzenie się co do zebranych dowodów i materiałów oraz zgłoszonych żądań, - mogą odstąpić od wyżej wymienionej zasady, gdy załatwienie sprawy nie cierpi zwłoki ze względu na: <ul style="list-style-type: none"> • niebezpieczeństwo: <ol style="list-style-type: none"> a) dla życia lub b) zdrowia ludzkiego albo • grożącą niepowetowaną szkodę materialną, - obowiązani są do utrwalenia w aktach sprawy, w drodze adnotacji, przyczynny odstąpienia od wyżej wymienionej zasady. <p>(art. 10 KPA)</p> <p>Wyjaśnianie zasadności przesłanek:</p> <ul style="list-style-type: none"> - organy administracji publicznej powinny wyjaśnić stronom zasadność przesłanek, którymi kierują się przy załatwieniu sprawy, - aby w ten sposób w miarę możliwości doprowadzić do wykonania przez strony decyzji bez potrzeby stosowania środków przymusu. <p>(art. 11 KPA)</p> <p>Zasada szybkości i prostoty postępowania:</p> <ul style="list-style-type: none"> - organy administracji publicznej powinny działać w sprawie: 	

Zagadnienie	Kodeks postępowania cywilnego	Kodeks postępowania karnego	Kodeks postępowania administracyjnego	Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi
			<ul style="list-style-type: none"> • wnikliwie i szybko, • postępując się możliwie najprostszymi środkami prowadzającymi do jej załatwienia; – powinny być załatwione niezwłocznie sprawy, które nie wymagają zbierania: <ul style="list-style-type: none"> • dowodów, • informacji lub • wyjaśnień. (art. 12 KPA)	
			Zasada pisemności: <ul style="list-style-type: none"> – sprawy należy załatwiać w formie pisemnej lub w formie dokumentu elektronicznego¹, odręcznego, środkami komunikacji elektronicznej; – mogą być załatwiane ustnie, <ul style="list-style-type: none"> • gdy: <ol style="list-style-type: none"> a) przemawia za tym interes strony, a b) przepis prawny nie stoi temu na przeszkodzie; • treść oraz istotne motywy takiego załatwienia powinny być utrwalone w aktach w formie: <ol style="list-style-type: none"> a) protokołu lub b) podpisanej przez stronę adnotacji. (art. 14 KPA)	
			Zasada dwuinstancyjności: postępowanie administracyjne jest dwuinstancyjne (art. 15 KPA).	

¹ W rozumieniu przepisów ustawy z 17.2.2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne (Dz.U. Nr 64, poz. 565 ze zm.).